

Datum
8 augustus 2007

Ons kenmerk
2007-000277026

Onderdeel
DGKB/BFO/FOBB

Blad
1 van 6

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Directoraat-generaal Koninkrijksrelaties en Bestuur
Directie Bestuurlijke en Financiële Organisatie
Afdeling Financiële Organisatie Binnenlands Bestuur

DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Mede namens de minister van Financiën,

beschikkende op het besluit van de gemeente Boskoop, ingediend per brief van 17 oktober 2005, om een verzoek te doen tot het toepassen van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet ten behoeve van de verstrekking van een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar 2006;
gelet op artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet;
gelet op het rapport van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden van 5 april 2007;
gelet op de reactie van de gemeente Boskoop van 24 mei 2007 op het voormelde rapport van de financiële situatie van de gemeente;
gezien de adviezen van gedeputeerde staten van Zuid-Holland van 13 juni 2007 en van de Raad voor de financiële verhoudingen van 16 juli 2007;

BESLUIT:

1. het verzoek van de gemeente Boskoop om een aanvullende uitkering voor het jaar 2006 te honoreren met € 2.485.000;
2. hieraan het bijzondere voorschrift te verbinden dat de gemeente een meerjaren(sanerings)begroting 2008-2011 opstelt, waarvan uiterlijk de jaarschijf 2011 reëel sluitend is;
3. deze beschikking te zenden aan de raad van de gemeente Boskoop;
4. afschrift van deze beschikking te zenden aan burgemeester en wethouders van de gemeente Boskoop, gedeputeerde staten van de provincie Zuid-Holland en de Raad voor de financiële verhoudingen.

De Haag, 8 augustus 2007

DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

Voor deze,

De wnd. plv. directeur Bestuurlijke en Financiële Organisatie.

H.S.K. Boerboom

09082007

Datum
8 augustus 2007

Ons kenmerk
2007-0000277028

Blad
2 van 6

Toelichting

1. Advies Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden (IFLO)

Boskoop heeft voor het jaar 2006 artikel 12-steun aangevraagd, het betreft het tweede jaar in de tweede artikel 12-cyclus. De eerste artikel 12-cyclus omvatte de periode 2000-2005. Over 2005 heeft de gemeente bovenop de al bestaande artikel 12-uitkering extra artikel 12-steun aangevraagd. De gemeente heeft een hernieuwd beroep op artikel 12 moeten doen door hogere nettolasten als gevolg van de uitbreiding en professionalisering van de brandweer, de bouw van een extra schoollokaal als gevolg van de toename van het aantal leerlingen, de derving van bouwleges, de lasten als gevolg van het achterstallig onderhoud baggeren en de lasten van het rekeningtekort over 2004. In eerste instantie was het de bedoeling om in het tweede artikel 12-jaar tot afronding van de artikel 12-status te komen. *Dit zou gerealiseerd kunnen worden door het inzetten van het positieve effect van de (vernieuwde) maatstaf bodemgesteldheid. Dit effect treedt op vanaf 2007. Er is echter gebleken dat dit positieve effect vrijwel volledig teniet gedaan wordt door de extra uitname uit het gemeentefonds die nodig was in verband met de ontwikkeling van het BTW-compensatiefonds (BCF). Het gevolg hiervan is dat het te saneren bedrag fors toegenomen is. De inspectie geeft aan onvoldoende inzicht te hebben in de mate waarin de gemeente zelf aan de sanering van het structurele tekort kan bijdragen en heeft daarom besloten om de artikel 12-cyclus met een jaar (2007) te verlengen.*

Aanvullende uitkering 2006

De inspecteur berekent het relevante tekort voor het jaar 2006 op € 2.485.000. Het bedrag voor 2006 is gebaseerd op het begrotingstekort 2006 van de gemeente van € 1.179.000, minus de effecten van de eerste en tweede Bestuursrapportage, waarna er een gecorrigeerd tekort van € 221.000 resteert. Samen met de negatieve algemene reserve van € 2.264.000 leidt dit tot een relevant tekort van € 2.485.000.

De inspecteur stelt voor om aan de aanvullende uitkering een bijzonder voorschrift te verbinden in de vorm van een meerjarensaneringsbegroting 2008-2011, waarvan uiterlijk de jaarschijf 2010 reëel sluitend is, zonder een aanvullende uitkering.

2. Reactie gemeente Boskoop op rapport IFLO (24 mei 2007)

De gemeente geeft aan zich in haar reactie specifiek te richten op drie elementen, die volgens haar de artikel 12-status van Boskoop bepalen. Ten eerste richt de gemeente zich op het bijzondere voorschrift, waar zij 'ernstige bezwaren' tegen heeft. De gemeente stelt dat de IFLO haar advies betreffende het bijzondere voorschrift baseert op het advies van de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) van 15 juni 2006, waarin gesteld wordt dat

Datum
8 augustus 2007

Ons kenmerk
2007-0000277026

Blad
3 van 6

van de gemeente een eigen inspanning mocht worden verwacht in het perspectief van een sluitende meerjarenbegroting. Dit zou samen met de extra middelen voor de slappe bodemproblematiek voor de gemeente positief uitwerken in haar begrotingstekorten. De gemeente stelt echter dat het positieve effect van de extra middelen vrijwel geheel teniet gedaan wordt door de financiële gevolgen van de laatste evaluatie van het BCF. De gemeente is van mening dat de IFLO vanwege deze reden het advies van de Rfv over de saneringstaakstelling niet in zijn rapport had mogen overnemen, te meer daar de IFLO stelt dat het saneren bedrag hierdoor fors hoger is geworden. De gemeente stelt dat de ondergrens in haar 'reeds sobere voorzieningenniveau' reeds bereikt is. Wanneer dit afgezet wordt tegen de hoge belastingdruk is een verdere 'ingrijpende sanering' volgens de gemeente niet mogelijk. Daarnaast maakt de gemeente bezwaar tegen het inzetten van de tijdelijke maatstaf verfijning riolering als (tijdelijk) algemeen dekkingsmiddel. Dit zou volgens de gemeente namelijk leiden tot een verdere stijging van het rioolrecht, hetgeen de gemeente maatschappelijk niet aanvaardbaar acht.

Ten tweede gaat de gemeente nader in op het punt van de algemene reserve. De gemeente is van mening dat zelfs met de door de inspecteur geadviseerde aanvullende uitkering haar financiële marges te smal blijven. Maatregelen die de 'wankelende financiële positie' ongunstig beïnvloeden zouden het weerstandsvermogen direct beïnvloeden, wat ook gevolgen voor de algemene reserve zou hebben. De gemeente pleit er daarom voor dat zij 'binnen artikel 12 de gelegenheid krijgt haar weerstandsvermogen tot een niveau waarbij de gemeente Boskoop ook op langere termijn financieel op eigen benen kan staan'.

Het derde punt waar de gemeente specifiek aandacht voor vraagt betreft het risicoprofiel. In 2007 zal voor het bepalen van de minimaal noodzakelijke weerstandscapaciteit in 2007 een risicoanalyse worden opgesteld. Een deel van de risicoanalyse is reeds gereed. Dat heeft ertoe geleid dat een aantal beheerplannen geactualiseerd zijn. Dit heeft in een aantal gevallen tot een extra beslag op de middelen geleid en de verwachting is dat dit beeld zich bij de nog te bepalen beheerplannen zal voortzetten. De gemeente is van mening dat de resultaten hiervan in het rapport voor 2007 verwerkt moeten worden.

Tot slot verwijst de gemeente naar de besluitvorming van de raad over de stelselherziening investeringen infrastructuur. Deze stelselherziening is volgens de gemeente 'onuitstelbaar, onontkoombaar en onvermijdbaar' omdat een aantal wegen sneller 'achteruit gaat' dan is voorzien in de opgestelde meerjarenonderhoudsplanning. Er wordt daarom een reserve 'dekking kapitaallasten' ingesteld. Anders dan bij de al bestaande onderhoudsvoorziening betekent dit dat het beschikbare budget voor onderhoud nu deels belast zal worden met extra rentekosten. De gemeente gaat uit van een investeringsniveau voor de komende drie jaar van € 10,3 miljoen. Voor de gehele looptijd van vijftien jaar betekent dit op jaarbasis een bedrag van € 190.000 aan extra rente. De gemeente verzoekt deze extra kosten te betrekken in de besluitvorming.

Datum
8 augustus 2007

Ons kenmerk
2007-0000277026

Blad
4 van 6

3. Advies provincie Zuid-Holland over rapport IFLO (13 juni 2007)

De provincie Zuid-Holland maakt in haar reactie van 13 juni 2007 diverse opmerkingen over het rapport van de IFLO. Ten eerste stelt de provincie vast dat de gemeente Boskoop in de regio Zuid-Holland-Oost, gebied Gouwestreek voor het jaar 2006 voor de drie 'belangrijkste' gemeentelijke belastingen (onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en het rioolrecht) het hoogste tarief hanteert. De gemeente benut haar belastingcapaciteit volledig en dit betekent volgens de provincie dat er geen weerstandscapaciteit is. De provincie pleit daarom voor versterking van de weerstandscapaciteit om te voorkomen dat Boskoop terugvalt in artikel 12. In dit kader wijst de provincie op de actualisering van de beheerplannen en zegt zij er van uit te gaan dat de inspecteur rekening zal houden met deze plannen.

Ten tweede concludeert de provincie dat het verschil tussen de baten uit het gemeentefonds en de nettolasten van de gemeente voornamelijk te wijten is aan de slappe bodemproblematiek en hoge lasten voor de clusters Wegen en water, Algemene ondersteuning, Openbare orde en veiligheid (OOV). Om hier binnen de exploitatie van de gemeente ruimte te vinden om te saneren zal volgens de provincie zeer moeilijk zijn.

Ten derde gaat de provincie in op de bijzondere voorschriften. De provincie vraagt zich af of het realistisch is om in een bijzonder voorschrift van de gemeente te vragen additionele inspanningen te doen om uiterlijk in 2010 een reëel sluitende begroting te kunnen overleggen. De provincie stelt dat een bijzonder voorschrift waarin de gemeente wordt opgedragen een meerjaren(sanerings)begroting op te stellen, waarbij uiterlijk de jaarschijf 2010 reëel sluitend dient te zijn, naar haar mening 'op zijn minst prematuur' is.

4. Advies Raad voor de financiële verhoudingen (16 juli 2007)

De Rfv geeft aan dat hij van mening is dat het rapport van de IFLO voor het jaar 2006 onvoldoende inzicht biedt in de mogelijkheden om tot een sluitende meerjarenbegroting in 2010 te komen. De algehele financiële positie, de rekeningresultaten uit het verleden, nieuwe tegenvallers als gevolg van BCF, de geringe weerstandscapaciteit, het hoge belastingpeil en de reeds vergaande sanering geven volgens de Rfv aan dat er nog geen zicht is op een solide financiële basis. Gezien de in de ogen van de Rfv beperkte weerstandscapaciteit hecht hij er aan dat het IFLO-rapport over 2007 een grondige analyse bevat van de structurele positie van de gemeente.

De Rfv stemt in met het voorstel van de IFLO voor de aanvullende uitkering van € 2.485.000 voor het jaar 2006. De Rfv adviseert, gelet op de voorgeschiedenis, de gemeente een jaar meer respijt te geven en een bijzonder voorschrift op te leggen tot het opstellen van de meerjarensaneringsbegroting 2008-2011, waarvan uiterlijk de jaarschijf

Datum
8 augustus 2007

Ons kenmerk
2007-0000277026

Blad
5 van 6

2011 reëel sluitend is, zonder een aanvullende uitkering. Daarnaast stelt de Rfv dat de financiële positie van de gemeente een eventuele herindeling niet in de weg mag staan, waarmee de gemeente overigens niet ontslagen wordt van de plicht zelf ook nog eigen inspanningen te blijven leveren.

De Rfv concludeert verder dat de algemene reserve zich nog onder het niveau van de vrij te laten drempelbedragen van de algemene reserve bevindt. De weerstandscapaciteit is daarmee gering. Voor de vorming van reserves en voorzieningen wijst de Raad op een mogelijke bijdrage vanuit de stille reserves in de vorm van aandelen.

5. De artikel 12-toelatingsvereisten

Redelijk peil eigen heffingen

De eigen heffingen uit het artikel 12-belastingpakket van Boskoop komen boven het vereiste niveau voor toelating tot artikel 12 uit. De afvalstoffenheffing en de rioolrechten zijn volledig lastendeckend. Het gewogen gemiddelde OZB-tarief bedraagt € 3,92 per € 2.500 WOZ-waarde. Dit tarief ligt boven het bedrag van € 3,70. De gemeente Boskoop voldoet daarmee voor wat betreft het belastingpakket aan de toelatingsvereisten.

Aanmerkelijk en structureel tekort

Het gepresenteerde tekort over 2006 en de drie daaropvolgende jaren ligt boven het normbedrag voor Boskoop. De gemeente voldoet hiermee aan dit toelatingsvereiste.

Conclusie

Na kennis genomen te hebben van het advies van de IFLO, de reactie van de gemeente en de adviezen van de provincie en de Rfv ben ik tot de volgende conclusie gekomen.

De aanvullende uitkering voor het jaar 2006, in overeenstemming met het relevante tekort, bedraagt overeenkomstig het advies van de IFLO € 2.485.000.

Aan de verstrekking van de aanvullende uitkering verbind ik een bijzonder voorschrift in de vorm van het opstellen van een meerjarensaneringsbegroting 2008-2011, waarvan uiterlijk de jaarschijf 2011 sluitend moet zijn, zonder een aanvullende uitkering. Ik wijk daarmee op dit punt af van het advies van de IFLO, waarin gesteld wordt dat de jaarschijf 2010 reëel sluitend moet zijn. Ik ben namelijk met de Rfv de mening toegedaan dat de gemeente, mede gelet op de bezwaren die zij in haar brief van 24 mei jl. maakt, meer tijd nodig heeft om tot een sluitende begroting te komen. Ik deel echter niet de bezwaren die de gemeente tegen het opstellen van de meerjarensaneringsbegroting maakt. Hoewel de gemeente de afgelopen jaren al een grote inspanning geleverd heeft, heeft zij naar mijn mening de plicht om zelf bij te dragen aan de totstandkoming van een reëel sluitende begroting in 2011. Het is in eerste instantie aan de gemeente om te besluiten welke vorm van sanering zij het

Datum
8 augustus 2007

Ons kenmerk
2007-0000277026

Blad
6 van 6

meest wenselijk acht. Ik wil in dit kader wel verwijzen naar het rapport van de IFLO en de mogelijkheden tot sanering die in dit rapport aangedragen worden. Het inzetten van de tijdelijke maatstaf verfijning riolering als tijdelijk algemeen dekkingsmiddel is mijns inziens een mogelijkheid die de gemeente in overweging zou kunnen nemen. Indien zij van mening blijft dat een verdere stijging van het rioolrecht maatschappelijk niet aanvaardbaar is dient zij andere mogelijkheden tot sanering te overwegen. Daarnaast wil ik in dit kader wijzen op het advies van de Rfv waarin verwezen wordt naar de stille reserves in de vorm van aandelen waar de gemeente over beschikt.

Voor wat betreft het overige neem ik het voorstel van de IFLO volledig over. Dit betekent dat ik het voorstel van de gemeente om de uit de stelselwijziging van de investeringen in de infrastructuur voortvloeiende rentekosten van op jaarbasis € 190.000 bij het tekort te betrekken niet overneem. Mijns inziens behoort dit tot het pakket van mee- en tegenvallers die het 'normale bedrijfsrisico' van een gemeente vormen. Ook wil ik hier wijzen op de ruimere termijn waarop de meerjarensaneringsbegroting reëel sluitend dient te zijn. Dit biedt de gemeente naar mijn mening voldoende mogelijkheden om een oplossing in dezen te vinden.

Ik ga er vanuit dat de inspecteur de actualisatie van de beheerplannen in het IFLO-rapport 2007 meeneemt. Ik merk daarbij wel op dat er mijns inziens geen direct verband is tussen de actualisatie van de beheerplannen en de artikel 12-status. Actualisatie van de beheerplannen is immers een taak die alle gemeenten periodiek dienen uit te voeren en de financiële gevolgen hiervan dienen zij zelf op te lossen.

Den Haag, 8 augustus 2007

DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,

De wnd. plv. directeur Bestuurlijke en Financiële Organisatie

H.S.K. Boerboom

